

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Laptulajdonos a
CORVIN
Lapkiadó Rt.

DÉLI HIRLAP

A timistorontali törvényes bej. sz. 83 (Dos. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCHETICH ENDRÉ
és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

A legújabb berlini jelentések megállapítják, hogy a harcok mind keleten, mind Sziciliában igen hevesek. Orel kiürítésére vonatkozóan német katonai körök hangoztatják, hogy ez a tény nem jelenti a keleti német elhárító arcvonal gyengülését. A mozgó hadviselés taktikája magával hozza, hogy presztizs-okokból nem tartanak egy állást mindenáron, s az orel kiürítés esetében új, jó állásokat foglaltak el, — mondják Berlinben. Német részről utálnak azokra a külföldi hír-magyarázatokra is, melyek „második Szialingrádról” beszéltek az orel harcokkal kapcsolatban. A „második Szialingrád” nem sikerült, mert a németek kiürítették Orelt, a nélkül, hogy az oroszok be tudták volna keríteni őket — hangsúlyozzák a birodalmi főváros illetékes köreiből.

Nyilatkoztaik tegnap Catania kiürítéséről is Berlinben. „Catania kiürítése nem úgy értelmezendő, hogy csökken a tengely szilárd elszánttsága az európai szárazföld védelmében. Az angolszászok továbbra is szilárd ellenállást fognak találni, ha megkísérelnék a benyomulást a kontinensre” — mondják német körökben.

Olaszország

Politikai vonatkozású jelentéseinkben részletesen beszámolunk az olasz minisztertanács csütörtöki ülésének határozatairól, melyek általában minden oly rendelkezés kiküszöbölésére irányulnak, amelyek „nem felelnek meg a nemzet szellemi és jogi hagyományainak”. A Rador hírgyűjtelés római jelentése ugyanakkor arról ad hírt, hogy az olasz hivatalos japán királyi rendelet jelent meg a fasiszta párt, a fasiszta nagytanács és a többi fasiszta szervezetek feloszlásáról.

A Popolo di Roma című olasz lap a csütörtöki minisztertanács üléséről foglalkozva ezt írja: „Az a fokozatosság, amely a Badoglio-kormány eljárási módját jellemzi, jó módszer. Amikor sok a megoldandó feladat, naponta kell egy-egy lépéssel előrehaladni”, majd megjegyzi, hogy „a háború folytatódik és nem tudjuk, mikor lesz vége”. A Popolo di Roma a szilárd hejytállásban és egyetértésben jelöli meg a szabadság utját.

Római mértékadó helyen — mint a Nemzetközi Sajtótudósító jelenti, — a külpolitikai helyzet alakulása a legjelentősebb figyelem tárgya. A külpolitikai nyilatkozatokból kitűnik, hogy pillanatnyilag az olasz külpolitika a következő irányelveket mutatja: Az olasz belső átalakulás kizárja, hogy az ország bármilyen idegen igába süllyedjen vissza. Olaszország éppen ezért a feltétlen megadás követelését becsutellen tartja és a háborúban egységesen és hazafiasan a király körüli csoportosul, — hangoztatják az olasz kormányhoz közelálló körökben.

A Vatikán

A Rador legújabb római jelentése vaticánvárosi értesülést ismert, mely szerint Maglione bíboros-államtitkár elnökletével rendkívüli fontosságú megbeszélések voltak a Vatikánban.

A Vatikánvárosi kancelláriájában egyébként egymást érik a külföldi diplomatákkal való tárgyalások is. A Vatikán legmagasabb körében rendkívüli sürgős-forgás észlelhető. Nem kerülhető el az a benyomás, hogy a Szent Péter bazilika ármélyében élénk tevékenység folyik, amely a helyzet fejleményeivel függ össze, még ha nem is

Oreltől délnyugatra

Elkeseredett harcokban visszaverték a Szovjet újabb áttörési kísérleteit

Sziciliában a tengelyes csapatok kiürítették Catania városát

Orel kiürítése esetében nem lehet „második Szialingrádról” beszélni, mert nem sikerült a németek bekerítése, — hangsúlyozzák Berlinben — Az olasz minisztertanács újabb határozatai — „A háború folytatódik és nem tudjuk, mikor lesz vége” — írja a Popolo di Roma

Rendkívüli fontosságú megbeszélések a Vatikánban

vesszük figyelembe a különböző ellenőrizhetően híreszteléseket.

A Völkischer Beobachter cikke

„1918 tanulsága” címmel Wilhelms Weiss, a Völkischer Beobachter című német lap főszerkesztője vezércikkben foglalkozik azzal a visszhanggal, amelyet Mussolini lemondása a szövetségesek járóban keltett. Az érdekes cikket a Nemzetközi Sajtótudósító berlini jelentése is ismerteti. A Völkischer Beobachter főszerkesztője, aki tudvalevően szoros kapcsolatban áll a legfonto-

sabb német vezető személyiségekkel és éppen ezért kijelentései nem csupán személyi véleményét tükrözik, emlékeztet Ludendorff 1918 októberében történt elbocsátásának következményeire. Ludendorff „a legerősebb tényező volt, akivel a császári Németország, létéért való küzdelmében kifelé még rendelkezett” — írja Weiss, majd hangsúlyozza, hogy ez az elbocsátás nem tisztességes békére vezetett, hanem katonailag a fegyverletételre, belpolitikailag pedig a forradalomra. Ma ugyanazt a „manóvert kísérik meg a német birodalom

déli tengelytársa ellen, mint amellyel 1918-ban a német néppel szemben sikerült volt; ma azonban belső bomlasztással az európai népeket nem lehet többé megadásra kényszeríteni, — hangoztatja a német újságíró. „A német népben 1918 tanulsága túl mélyen gyökeredzik ahhoz, hogy ismét rászédjék és áldozatul essék. Az akkori figyelmeztetés túl mélyre hatott, minsem hogy elfelejthették volna mindazok, akik ma felelősséget viselnek, — írja a Völkischer Beobachter főszerkesztője.

(— r)

Jelentéseink a harcterekről

Egy hónap alatt 69.164 foglyot ejtettek, 7847 páncélost és 3731 repülőgépet pusztítottak el a németek keleten

Berlin. A német vezéri főhadiszájlás legújabb jelentése szerint a keleti harctéren a műszai arcvonalon a bolsevisták folytatták kísérleteiket, hogy az előző napokon elvesztett területeket páncélosok és nagyszámu csatarepülőök harcra végfélével ismét visszazerezék. Ezt a kísérletet az ellenségre nézve magas veszteségek közepette visszautasították a németek.

A Donecél helyi jelentőségű támadások a szovjet csapatok nagy ember- és páncélos vesztesége mellett meghiúsultak.

Bjelgorod körzetében a harcok növekvő heveséggel tovább tartanak.

Oreltől délnyugatra a Szovjet szintén eredménytelenül folytatta a német arcvonal áttörésére irányuló kísérletét. Egy helyi jelentőségű és ugyancsak elrekesztelt betöréstől eltekintve, az összes szovjet támadásokat elkeseredett harcokban visszaverték. Egy áttört ellenséges harci csoportot számos páncélos lövése mellett megsemmisítettek, maradványait pedig visszavetették. A Ladoga-tótól délre a német csapatok szintén visszaverték a Szovjet erős támadásait.

A légierő nagy harci és közelharc repülőgépeikkel avatkozott bele a földön folyó harcokba és a bolsevistáknak súlyos veszteségeket okozott emberben, páncélosokban, ágyukban és járművekben.

A keleti arcvonalon tegnap 209 szovjetpáncélost és 84 repülőgépet lőttek le.

A nagy harcok kezdete óta a keleti harctéren egy hónap lefolyása alatt a német véderő és az SS-egyenes alakulatok csapatai 69.164 foglyot hoztak be, 7847 páncélost, 3083 ágyut és 1620 aknavetőt megsemmisítettek, vagy zsákmányoltak. A légi fegyverem 3731 ellenséges repülőgépet lőtt le. A bolsevisták vérvesztései rendkívül nagyok.

Az Orel körüli folyó elhárító harcokban július 5-től 27-ig egyedül a 656-ik nehéz páncélos vadászrezd 502 szovjet páncélost semmisített meg és elpusztított 100-nál több ágyut

Szicília szigetén az angolszászok a középső arcvonalszakaszon változatlan heveséggel folytatták áttörési kísérleteiket. Súlyos és az ellenségre nézve különösen veszélyes harcterekben az összes támadásokat visszautasították. Catania városát, amelyet napok óta már csak gyenge német harci előőrsök tartottak megszállva, kiürítették, anélkül, hogy az ellenség e mozdulatokat követte volna. Német és olasz harci repülőgépek újrag megtámadták Palermo és Augusta kikötőit és megrognálták ott horgonyzó hajókat, közöttük

egy nagy kereskedelmi hajót.

Csekélyszámu angolszász repülőgép az elmúlt éjszaka tervszerűtlenül dobott le néhány robbanó bombát nyugati Németország fölött. A holland partoknál egy ellenséges repülőgépet lőttek.

Német tengeralattjárók ellenséges utánpótlást célzó erősen biztosított hajókaravánokból szívós harcokban 6 ellenséges hajót süllyesztettek el 43.500 tonna tartalommal, 2 további ellenséges hajót pedig torpedótalajattal megrongáltak.

Makacs védelmi harcok a szicíliai arcvonal középső szakaszán

Róma. (Rador). Az 1168-ik olasz hadijelentés:

Az olasz és a német csapatok makacs védelmi harcokat folytattak a szicíliai arcvonal középső szakaszán. Catania városát, amelyet három hét óta szümbelileg fölünyben lévő erők tartottak körülfárva és amelyet naponta hevesen bombáztak légi és tengeri erők, kiürítették. A lakosság példaszzerűen viselte el az ellenség heves tüzelését s a nélkülözéseket és nagy büszkeségről rejt tanubizonyságot. Olasz és német bombavetőök újból támadták Palermo és Augusta kikötőit, amelyekben lehorgonyzott hajókat találtak el és rongáltak meg. A tengely vadászrepülői öt ellenséges repülőgépet semmisítettek

meg. Augusztus 4-én az egyik olasz tengeralattjáró által szállított rohamcsónakok behatoltak a gibraltári kikötőbe és ott elsüllyesztettek két Liberty-mintájú gőzöst, mindkettőt vízkiészorítása 7500 tonna volt. Elsüllyesztettek egy 10.000 tonnás kőolajszállító hajót is. Ugyanez a tengeralattjáró hasonló feladatot teljesített Gibraltárban a 7-ről 8-ára virradó éjtszaka is, amikor a rohamcsónakok elsüllyesztettek két angol kereskedelmi hajót 17.500 tonna tartalommal és egy 7500 tonnás amerikai gőzöst.

A hadijelentéshez kiegészítésként közlik, hogy az előző hadijelentésben közölt nápolyi légitámadás áldozatainak száma halottakban 210-re és sebesültekben 464-re emelkedett.

Nápolyt 96 izben érte repülő támadás, de a legutóbbi volt a leghévesebb, — állapítják meg Rómában

Róma. (Rador). A Nápoly ellen intézett angolszász légitámadás heveségben felülmúlta a város elleni eddigi 96 támadást. Az ellenséges repülőök bombazáport zúdítottak az emlékművekre és lakónegyedekre. Több történelmi emlékmű, valamint a Vomero Vecchio, Cristallini, San Antonio, Merellina, Possilipo negyedekben nagyszámu munkásláz elpusztult.

A Santa Lucia-templom teljesen szétrombolódott, míg a Jézus-templom és egy másik templom, ahol Caracciolo

tengernagy hamvai pihennek, súlyosan megrongálódott. Bomba érte a művészi kincsekben gazdag Santa Clara elnevezésű ferencrendi kolostor épületét is. Mintegy husz bomba hullott a királyi palotára, amely más történelmi jelentőségű termeken kívül a Herkules-termet is elpusztította.

Az összeomlott vagy súlyosan megrongálódott paloták között van az Angri-palota, amelynek erkélyéről Garibaldi 1860-ban beszédet intézett a tömeghez, a Madalon-palota és a Castel

duovo-palota. Ennek baloldali tornya kettévált.

Mindez azt bizonyítja, hogy az ellenség csak egyházi és polgári célpontokra akarta bombáit ledobni, hogy ezzel a benyomást gyakorolja a lakosságban és rémületet terjesszen a városban. A tény nagy visszatetszést keltett. A bombázás ideje alatt a lakosság mint mindig fegyvezettségéről és nyugalmáról tett tanúságot.

FÉLMILLIÓ LIRA NAPOLY BOMBAKAROSULTJAINAK Róma. (Stefani). Az olasz király és császár és híveise fél millió lírát bocsájtot a nápolyi prefektus rendelkezésére, a bombasújtotta lakosság megsegítésére.

NÉMET NYILATKOZAT A CATANIAI HELYZETRŐL Berlin. (Rador). Mint a német főváros katonái körében kijelentették, a Catania városának elfoglalásáról ki-

adott jelentés azt bizonyítja, hogy a britek elmaradtak az eseményektől. A valóság az, hogy a szicíliai német-olasz alakulatoknak egy nagy elforduló mozdulatot sikerült végrehajtaniok. Catania előtt ugyanis már régóta biztosító övezetet létesítettek. Ennek az volt a feladata, hogy az átcázott állások harci

A Szovjet fekete-tengeri veszteségei

Berlin. (Rador). Német tengerészeti körökben nyilvánosságra hozzák a német tengerészeti egységek által a Fekete-tengeren augusztus hónap elejéig elsüllyesztett ellenséges hajók jegyzékét. A jegyzékben 63 tartályhajó, teherhajó és más hajó szerepel összesen 91.000 tonna tartalommal.

Az olasz egységek kijenc hajót semmisítették meg 7400 tonna tartalommal, ami a román egységek elpusztította 10.000 tonna hajóterrel együtt a szov-

és tízezeje tekintetében az ellenséget félrevezesse. A küldetés teljesedésbe ment, úgyhogy most a német fő ellenállási vonal olyan utvonalat követ, amely az ellenfelet arra készteti, hogy a harc újakezdésére még nagyobb számú erőket vessen harcba ebben a körzetben — mondják végül Berlinben.

jet kereskedelmi hajótér veszteségét 108.400 tonnára teszi. A német veszteség ugyanezen idő alatt 3 hajó 4000 tonna ürtartalommal.

Tekintetbe véve azt a veszteséget, amely a Szovjetet a legfontosabb fekete-tengeri kikötő és a főbb hajógyárak elfoglalásával érte, az elsüllyesztett kereskedelmi hajótér pótolhatatlan ürt jelent. Ennek hatása főleg a kubáni hídfőnél észrevehető, amelynek el látása teljesen a tengeri hajózástól függ — fejeződik be a berlini jelentés.

A politikai arcvonal

Az olasz minisztertanács fontos határozatai

Róma. (Rador). Az olasz minisztertanács csütörtökön délután öt óra körül fontos megbeszélésre ült össze, amelyen Badoglio tábornagy kormányzó és miniszterelnök elnökölt. A minisztertanács több alapvető intézkedést hozott.

A tanácskozás mindenképp felhatalmazta az igazságügyminisztert, hogy a polgári és büntető törvénykönyvből kúszbólje ki azokat a rendelkezéseket, amelyek nem felelnek meg a nemzet szellemi és jogi hagyományainak, egyben kimondták, hogy a jövő év kezdetét az eddigi október 29-ről visszahelyezik január 1-re.

A pénzügyminiszter javaslatot terjesztett elő, amely szerint az illetékes hatóságok pénzügyi könnyítéseket engedélyezhetnek azon esetekben, amikor a háború következtében elesett személyek hátramaradottairól van szó.

A nemzetnevelésügyi minisztérium javaslata értelmében kimondták, hogy a fasiszta ifjúsági szervezetek feloszlatják. A nevelésügyi és népjóváti intézmények a nemzetnevelésügyi minisztérium hatáskörébe mennek át, amely rendkívüli kormány megbízott útján igazgatja ezeket az intézményeket. Az intézmények vagyona az államra száll át. Az iskolák, kollégiumok és ezek személyzetének sorsáról is döntöttek. A minisztertanács kedvesen véleményezte azt a javaslatot, amely szerint az előző rendszer alatt elavultított egyetemi tanárokat ismét visszahelyezik állásukba. Visszakaphatják llásukat mindazok, akiket politikai okokból kifolyólag bocsátottak el, de mindenkor csak külön határozat alapján.

A közmunkaiügyi minisztérium javaslata 40 millió lírát szavaztunk meg a slakás-építési mozgalom részére és el sorban azokat támogatják, akik Róma bombázása alkalmával szükségét szenvedtek.

A TESTÜLETÜGYI MINISZTERIUM HELYET AD AZ IPARI, KERESKEDELMI ÉS MUNKAÜGYI MINISZTERIUMNAK

A mező- és erdőgazdasági minisztérium indítványára több tervezett fordult el az egyes területek hasznosítása gyában. Szükségesnek mondotta a minisztertanács a gabonakészletre vonatkozó rendelkezések szigorú megtartását, hogy ezen a téren semmiféle engedélyezésnek helye nincsen.

Eltörölték a központi testületek szerit és az ügyek vétele ellátási bizottságot neveztek ki. A testületek minisztériumának neveit megváltoztatták és ezenül ipari, kereskedelmi és munkaiügyi minisztérium lesz. A gazdasági ircaik egyes ügyeinek intézését békeltető bizottságok veszik át.

A SAJTÓÜGYEKET ÁTMENETILEG SZIGORU INTÉZKEDÉSEKKEL SZABÁLYOZZÁK

Fonpos rendelkezéseket hozott a minisztertanács a sajtóval kapcsolatban. A lapok és az időszaki folyóiratok

vállalataival szemben a hadiállapotnak megfelelő fegyelmi rendszabályokat léptették életbe. A kiadóvállalatok engedélyoldatának jóváhagyását a népnevelésügyi minisztériumtól tették függővé. A lapvállalatok átengedése csakis a minisztérium engedélyével eszközölhető és a miniszter a vállalatok mellé rendkívüli kormánybiztost nevezhet ki. A lapok és az időszaki sajtótermékek felelős és főszerkesztői külön miniszteri felhatalmazással kell, hogy rendelkezzenek. Ellenkező esetben a lapot elkobozzák. A miniszteri jóváhagyást megvonják attól a laptól, amely a nemzet érdekeibe ütköző működést fejt ki. Mindezek az intézkedések, amelyek az újságok és időszaki nyomtatványok megjelenését szabályozzák, átmeneti jellegűek és a háború után három hónappal megszűnnek. A sajtó ügyét akkor újból felülvizsgálják és a szabadság elveinek megfelelően helyezik vissza jogaiba.

Nagyjelentőségű tanácskozások a Vatikánban

Vatikánváros. (Rador). A rendkívüli ügyek kongregációja, Maglione bíboros, vatikáni államtitkár elnökletével ülést tartott. Tudvalevő, hogy ennek a kongregációnak a feladata minden ügynek megvitatása, mielőtt a Szentsek és idegen kormányok között megállapodás jönne létre. E kongregáció élé terjeszt a pápa, a bíboros-államtitkár révén, minden fontosabb problémát.

Az ülésen a kongregáció valamennyi bíboros tagja megjelent s titkári minőségben részt vett a megbeszéléseken Monsignore Tardini vatikáni helyettes államtitkár is. Az ülés másfél órahosszat tartott.

Vatikáni körökben rendkívüli fontosságot tulajdonítanak ennek az ülésnek s rámutatnak arra, hogy a rendkívüli ügyek kongregációja alig néhány nappal ezelőt tartotta utolsó ülését.

Majszkij ideiglenesen átvette a szovjet külpolitika vezetését; Molotov Sztalint helyettesíti

Stockholm. (Rador). A német távirati iroda jelent: A Nemzetközi Sajtótudósító a Dagens Nyheter című svéd lap londoni tudósítójának értesülését ismertei, mely szerint Majszkij a Szovjetunió volt londoni nagykövete ideiglenesen átvette a szovjet külpolitika vezetését. Sztalin röviddel ezelőt szemletra indult a keleti arcvonalra, ahol körülbelül hat hétig maradt. A kormányzati teendőket Sztalin átvallé alatt Molotov külügyi népbiztos végül Sztalinnak Moszkvába való visszatérése után Majszkij rövid időre Lonconba utazik, hogy bemutassa Guszevet, az új szovjet nagykövetet és átadja neki hivatalát. Guszev még Moszkvában van.

PAPEN VENDÉGÜL LATTIA A TÖRÖK KÜLÜGYMINISZTERET

Ankara. (Rador). A német távirati iroda jelent: Papen ankarai német nagykövet csütörtökön este a német nagykövetség nyári székhelyén, a Bosporus melletti Therapiában vacsorát adott Menemencsöglu török külügyminiszter tiszteletére.

A TÖRÖK ÁLLAMFŐ HOSSZASAN TANACSKOZOTT SARADZSOGLUVAL ÉS MENEMENCSOGLUVAL

Isztanbul. (DNB). Izmet Inönü török köztársasági elnök csütörtökön délután nyári székhelyén Saradzsoглу miniszterelnököt és Menemencsöglu külügyminisztert fogadta. Az államfő hosszasan tanácskozott a két kormányfővel.

HÁROM ROBBANÁS A GIBRALTÁRI ÖPÖLBEN. (La Linea). Csütörtökön reggel, a gibraltári öpölbén három robbanás történt. Ugy tudják, hogy a robbanások három petróleumszállító hajón történtek és az egyik hajó súlyosan megsérült. A robbanásokkal kapcsolatban szabotázs-cselekmények gyanúja merült fel. (Stefani)

REVOLVERES MERENYLET A FRANCIA NÉPPART EGYIK TITKÁRA ELLEN. (Párizs.)

A francia néppárt egyik tagozati titkára ellen szerdán, amint beaucourri irodáját elhagyta, ismeretlen kerékpáros egyének revolveres merényletet követtek el. A titkárt a golyók megölték. (Rador.)

AZ OLASZ KIRÁLYNE A RÓMAI BOMBAZÁS SEBESÜLTJEINEL. (Róma.)

Az olasz királyné tegnap meglátogatta azokat a kórházakat, amelyekben Róma bombázásának sebesültjei fekszenek. A királyné vizsgálgatta a sebesülteket és segélyeket osztott ki köztük.

NÉMET MOZDONYOK ÉS VASUTI KOCSIK TÖRÖKORSZÁGBAN. (Isztanbul.)

A Németország által Törökországban kölcsönzött vasuti mozdonyok nagy része már megérkezett Törökországba. A napokban várják az érkezését az ugyancsak kölcsönkapott 50 vasuti teherszállító kocsinak is. (Transkontinent Press)

SVÉDORSZÁG KANADÁBAN KÖVETSEGET ÁLLITOTT FÖL. (Stockholm.)

Svédország kanadai diplomáciai képviselője a Montreálban működő főkonzulátus volt. A főkonzulátus most követségké fejlesztették ki és követnek az eddigi főkonzult neveztek ki. A svéd külügyminisztériumban ezzel kapcsolatosan kijelentették, hogy ez a körülmény még nem jelenti azt, hogy Svédország a többi angol dominiumban is követségeket létesít.

UJ BANKJEGYEK KIBOCSÁTÁSA BULGÁRIÁBAN. (Szófia.)

A Bolgár Nemzeti Bank legközelebb új husz levas bankjegyeiket bocsátja ki.

MILÁNÓ VISSZAVARJA TOSCANINIT. (Milánó.)

A Corriere della Sera szerint a Scala épületén a következő felírást helyezték el: „Toscanini, várunk! Toscanininek kell megnyitnia a Scala új idényét”. A Corriere della Sera szerint a jelenlegi időpont minden inkább, mint lírai, Milánó azonban Milánó marad. A Maestrohoz intézett felszólítás Olaszország szellemi értékeinek visszahívását jelenti. A lap végül annak a reménynek ad kifejezést, hogy Fermi-t, a világhírű olasz tudóst is hamarosan visszahívják.

HET ÉVRE ELITELT OLASZ KOMUNISTA. (Róma.)

A Stefani-ügymőkéség jelentése szerint a firenzei katonai bíróság egy olasz munkást Sztalin éltetése miatt hét évi fogságra ítélte.

OLASZORSZÁGBAN ENGEDÉLYEZTÉK A SZINIÉLODÁSOKAT. (Milánó.)

Eszakolaszországban szerdától kezdve ismét engedélyezték a sziniéladások megtartását. A katonai hatóságok tanulmányozzák a sportesemények megrendezésének engedélyezését is. (Europapress)

CORSO-MOZI, Arad TELEFON 23-64
Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor

Ma.

Bajtársak

A romantikus szerelem, a bajtársias szellem és a féltlen önfeláldozás ragyogó filmje:
Willy Birgel, Karin Hardt kiváló alakításával.
Délután 3 órákor matiné 45 lejes helyekkel.

Két magatartás

Ez a háború — hallottuk nemrég a meggyőzést — nehezebb dolog, mint volt az első. Mert amíg az előző világháborúban két tábor állt egymással szemben és csak az volt a kérdés, hogy melyik győz, addig most az egyesült nemzetek oldalán hiába van még a hadvezetési egyetértés, ha a háború utáni kérdések tekintetében ellentétek, vagy legalább is eltérések vannak közöttük. Az angolok még nem tudják, hogy mit csinálnak, a Szovjetek pedig ha tudja is, nem mondja meg. Akik tehát kívülről figyelik a dolgokat, nem tudnak semmit, legföljebb következtethetnek az angolszász és szovjet későbbi tervek között uralkodó különbségekre. De a következtetés is nehéz, mert bár a háború utáni célok dolgában földrajzi, ideológiai és népiéleti okoknál fogva is más elgondolás érlelődik a demokráciák körében és más a szovjet fővárosában, a háború folyamán katonai téren olyan együttműködés áll fenn Washington, London és Moszkva között, hogy ez meglehetősen elkücsöríti a kilátást a későbbi kialakulást ellentétek felé.

Még bonyolultabb teszi a helyzet megítélését, hogy magukban az egyes országokban sem alakultak még ki a belső erőviszonyok azok között a tényezők között (nagyüzemség, sajtó, bürokrácia, szakértők, politikusok és ezek különféle rétegei között), amelyek még az utolsó pillanatban is beleszólhatnak a tervek kialakításába és főleg végrehajtásának módjába, már pedig ezen sok mulik. Így például ember legyen a talpán, aki megmondja, hogy Anglia mit akar, vagy hogy mit akarhat később. S hogy különféle áramlatok folynak egymás mellett, azt megmutatta a lengyel-cseh kérdés angolai kezelése is. Ha az angol magatartást a nagyközönség, a sajtó és a bürokrácia alsóbb ágazatai határoznák meg, a lengyeleknek vesztett ügyük lett volna, olyan kevéssé népszerűek ezeken a helyeken a lengyelek, főleg emigrált politikuskak és annival népszerűbbek a csehek, nekik is főleg Angliába menekült politikuskak.

Az okát ennek abban látják, hogy az előbb említett angol tényezők érzelmi beállítottságát ellensúlyozni tudják azok, akik a kérdést célszerűségi, főleg a későbbi célszerűség szempontjából nézik. Ezek a helyek azon a véleményen vannak, hogy ha a lengyelek politikai itélete néha nem is a legjobb, végeredményben az európai egyensúly követelményeire hivatkoznak és távol akarják tartani a Szovjet belpolitikai befolyását a kelet-európai országoktól. Ne legyen félreértés: nem azt akarjuk mondani, hogy az angolok szíjják a lengyelek szovjetellenességét, vagy hogy meg szeretnék akadályozni Benesnek együttműködését a szovjet diplomáciával. Amit látni lehet, az csak annyi, hogy az angolok e két magatartás egyikétől sincsenek elragadtatva, sem attól, hogy a lengyelek ingerlik Moszkvát, sem attól, hogy Benesék olyan mezeszenen igyekeznek a Kremel kedvében járni.

Ez az angol szemlélet pedig a lengyel — cseh viszályban annál feltűnőbb s annál tanulságosabb, mert elárulja azt a lelki drámát, amely akkor játszódik le, ha érzelmi gyakorlati követelményekkel ütköznek. Az angol nagyközönség érzelmi rokonszenvében ebben a kérdésben jórészt a csehek oldalán van. Ez a nagyközönség inkább az érzelme, mint a nagyvonalú politikai mérlegelés szempontjából ítélkezik, mint mindenütt a tömeg. Nemzeti szimpátiáról van itt szó, hanem inkább ideológiai együttérzésről. Az angol nagyközönség nem sokat tud a csehekről, de azt tudja, hogy Közép-Európában a cseh társadalom hasonlított legjobban az angol polgári baloldali és a közép által elképzelt világhoz. Ezzel szemben a lengyel karakter csak százegek, igaz, hogy annál súlyosabb körökben talál méltánylásra. Olyan helyeken, ahol azt tartják: akár szimpatikusak a lengyelek valamennyiüknek, akár nem, a lengyel — cseh kérdést nem elveik, hanem a kelet-európai egyensúly szempontjából kellene megoldani.

Ezeknek a tényezőknek nagyobb az egyéni, mint a nyilvánosság számára látható befolyása, éppen ezért nem lehet tudni, hogy valamilyen későbbi elhatározás ki-örlelésénél mekkora erőt tudnának kifejteni.

Szabályozták a parasztmalmok őrlési rendjét

A BUZÁBÓL 80 SZÁZALEK LISZT ÉS 20 SZÁZALEK KORPA ALLITHATÓ ELŐ — AZ ŐRLÉS DIJA EGYARÁNT FIZETHETŐ TERMÉSZETBEN VAGY PÉNZBEN

Bucaresti. A kereskedelmi malmok őrlési rendjének megállapítása után a katonai és polgári ellátási államtitkárság most a falusi parasztmalmok részére szabta meg a kenyérmagvak kiörlési arányát és az őrléssel kapcsolatos alakításokat.

Az államtitkárság rendelkezése a parasztmalmok részére a búzából 80 százalékos kiörlést engedélyez, a fennmaradó 20 százalékos korpa. A kiörlési arány a buza fajcsajjának változásától függően. Tilos a parasztmalmoknak 80 százaléknál kisebb kiörlést, továbbá fehér lisztet, főzőlisztet, buzadarát (grizt) és más hasonló terméket készíteniük. A 80 százaléknál nagyobb kiörlés szabad. A rendelkezés azt nem engedélyez, hogy a búzából és rozsból darát (urujala) készítsenek. Az árpa, sörárpa, zab és kukorica kiörlését az őrítető házározza meg.

Szűnjen az őrítető tetszésére bizza a rendelet azt, hogy a gabona és más gazdasági termény őrlésének ellenértékét természetben (vámában) vagy pénzben egyenlítsse ki.

A parasztmalmok csak annyi gabonát fogadhatnak el őrlésre, illetve a buza és rozs kivételével daráva való átalakításra, amennyit a termelő az érvényben lévő rendelkezések értelmében háztartási szükségletre terméséből megtarthat.

A parasztmalom a kapott vámgabonát csak a hadseregnek és az állam meghatalmazott gyűjtőszerveinek adhatja el.

Az őrlésről a parasztmalom őrlési jegyzékét állít ki az őrítetőnek. Az őrlési jegyzék egyúttal szállítási engedély is az őrleménynek a malomból az őrítető lakásáig.

A parasztmalom minden hónap 1-én bejelentést tesz az illetékes falusi előjáróságnak, amelyben feltüntetik az előző hónapban őrlésre vagy daráva való átalakításra hozzájuk szállított gabonafélék mennyiségét, a vámcímén megtartott mennyiséget, a vámgabonából a malomtulajdonos háztartási szükségletre megtartott mennyiséget, a vámgabonából a hivatalos szervezetnek beszolgáltatott mennyiséget és végül a megmaradt mennyiséget.

Ibolya, amelyet el sem küldtek és a címzett mégis megkapta

Az ötfilirés svéd bélyeg és a „kedves nagynéni” — Apróságok a levéllelőrzéses titkaiból

A múlt század történetét olvasva, sokszor találkozunk a hírhedt „kamarilla” nevével, amely titkos levéllelőrző irodát tartott fenn. Az akkori bécsi urak tudni akarták a szabadságmozgalmak résztvevőinek minden titkát, ezért ezek magánlevelezését felbontották s így bizony sok mindennek nyomára jöttek. A

modern háború nemcsak hogy nem nélkülözheti a levelek ellenőrzését, hanem ezt valóságilag nagyüzemmel fejlesztette. Nincs háborút viselő ország, ahol a levélcenzurát be nem vezették. Talán Svájc még az egyetlen sziget, ahol bírói határozat nélkül a külföldre menő és külföldről érkező leveleket nem bontják fel.

Ibolya érkezik a levélben

Az egyik orleansi hercegnő, a francia trónkövetelő családjának tagja, Dániában élt és onnan levelezett Franciaországban maradt édesanyjával. Jól sejtette a hercegnő, hogy Franciaországban felbontják a leveleket, de biztonságot akart magának e felől szerezni. Egyik leveléhez a következő utóiratot fűzte: „Idecsatoljan küldök neked, édesanyám, egy pár szál ibolyát, melyeket a szép dán erdőben szedtem. Őrizd meg ezeket s ha kezdedbe kerülnek, gondoldj rám.” Az utóirat benn volt a levélben,

de az ibolyák nem, és a hercegnő édesanyja mégis megtalálta leánya küldeményében a virágot, és ezt leányának meg is írta. Most már biztos volt a hercegnő abban, hogy leveleit Franciaországban a titkos ellenőrző irodában felbontják. Világos volt előtte, hogy a cenzor, olvasva a levél utóiratát, azt hitte, hogy ő keverje el valamerre az ibolyákat s ezért gyorsan a legközelebbi virágüzletből hozatott néhány szálát és beletette a levélbe.

Mondani sem kell, hogy

a cenzor munkája nem könnyű

Levelek kerülnek a kezébe, amelyekben egész kétköznap szavakat olvas, de a jó cenzor ösztönösen megérzi, hogy a szavak egész más takarnak, mint amit mondanak. Számátalanszor elhalványítható tinnával írta azokat, akiknek titkuk van, a szó igazi értelmében a sorok közé. Aki a levelet megkapja, már tud-

ja a módját, hogyan kell az elhalványított írást ujából napfényre csalnia. Ilyen titkoszavak tinnával írtak egy ideig Dreyffuss kapitány barátai is leveleiket a száműzött elítéltek, míg azután az örök rájöttek erre és ettől kezdve Dreyffuss nem kapta meg az eredeti leveleket, hanem csak a levelek másolatát.

A rejtjeles írás

Valamikor a kémiszolgálatban sürin alkalmazták az ugynevezett rejtjeles írást, amelyben az egymás mellé rakott betűk a be nem avatottak teljesen érthetetlenek, a címzett azonban ismeri a kulcsot, amellyel megfejtheti. Gyakorlott kémelhárítók, midenesetre hosszuhosszu munkával, gyakran rájönnek az ilyen rejtjelekre. Ma már nem is igen alkalmazták ezeket, hanem egyéb ravasz fondorlatokkal kísérleteznek. Az első világháborúban jórészt, hogy egy ellenséges ország kémje egy kikötővárosban telepedett le, ahol gondoskodott róla, hogy mindenki ártatlan bélyeggyűjtőnek tartsa. Mint bélyeggyűjtő, cseréviszonyban volt számos külföldi „kollégával”, akiknek egy darabig gyanútlanul küldözgette a különböző országok, különböző értékű bélyegét. A kémelhárítók azután egy napon rájöttek,

hogy például egy ötfilirés svéd bélyeg azt tudatta a címzettel, hogy a levélleladás napján ötezer tonnatartalmú svéd hadjó futott ki a kikötőből.

Anglia különösen keserű tapasztalatokat szerzett ezen a téren a múlt világháborúban, amikor csak elkezdte tudták tettenérni Silber nevű, a levélcenzurán dolgozó kémjüket, aki egyidejűleg — az ellenségnek is kémkedett. Ez az ember megírta emlékiratait, amelyekből bizonyára sokat tanult az utókor is.

A nagynéni nem is mindig nagynéni

Akárhány levél megérkezett a rendeltetési helyére és a címzett maga csodálkozott legjobban, hogy a levél tartalma átszuszott az éber cenzorok figyelmén. Gyakran megtörtént ugyanis, hogy a cenzorok nem is bontották fel minden

levelet, hanem egyszerűen ráították az ügykezőjüket, hogy az érdekeltek az ügykezők, hogy minden levelet elolvassák. A cenzurában dolgozók idővel persze igen nagy gyakorlatot szereztek és már ösztönösen megérzik, hogy melyik levélnek a tartalma lehet veszélyes és melyiké nem. Pontosan tudják, hogy melyik „kedves nagynéni” valóban — nagynéni. Azonkívül minden levéllelőrző irodában van egy ugynevezett fehér névsor azoknak a neveivel, akiknek a leveleit nem kell felbontani, van viszont egy fekete névsor is, az ide tartozó levelekre különösen figyelni kell.

A britek legnagyobb kémelhárító irodája a Bermuda-szigetek fővárosában, Hamiltonban van. Itt

kilencszáz ember dolgozik

akik között a világ összes nyelveinek ismerői megtalálhatók. Van ott, aki horvátul, van aki hindosztánul beszél, és van olyan, aki a legkisebb néger törzsek nyelvét is ismeri. Jóformán az egész világ külföldi levelezése keresztülmegy Hamiltonon. Ha valaki Ausztriából Svájcba, vagy Svájcba vagy Argentínából Svájcba ír, levele eljut a hamiltoni Princess Hotelbe, ahol a titkos levéllelőrzés működik. Olyan óriási tömegű levél gyűlik itt össze, amelyhez a genfi Vörös Kereszt mázsányi postája csekélységnek mondható.

Arra mindenesetre jó a hadviselő államoknak a levél ellenőrzése, hogy a kémkedés és árulás eseteit a régi háborúkhoz viszonyítva a legalacsonyabbra tudja leszorítani.

„Arab unió” terve

Az iraki miniszterelnök jegyzékbe foglalta kívánságait

Izmir. (Rador). A német távirati iroda jelenti:

A beyrouthi rádió közlése szerint Nuri Szajid pasa iraki miniszterelnök Sir Kinahan Cornwallis brit nagykövetségnek az ugynevezett „arab unióra” vonatkozó jegyzékét nyújtott át. A jegyzékben az iraki miniszterelnök a következő kívánságok teljesítését kéri:

1. Szíria, Libanon, Palesztina és Transzjordánia államokat Szíria elnevezéssel vonják össze.
2. Népszavazás döntse el, hogy az új állam szövetségi köztársaság, vagy alkotmányos királyság lesz-e.
3. Az új Szíria Irákkal együtt alkotja az „arab uniót”, amelyhez a többi arab államokat is felhívják a csatlakozásra.
4. Az arab államok állandó képviselőit választanak, amelynek elnöki tisztességét sorrendben a tagállamok képviselője tölti be.
5. Az állandó képviselő hatáskörébe tartozik: a) a közös nemzetvédelem, b) a közös külképviselet, c) a közös pénz és közös nemzetgazdaság és végül d) a közlekedés, vámügy és adó.
6. A palesztinai zsidók a szír állam ellenőrzése alatt fél-önkormányzatot kapnak, amely a városok és falvak által végzendő közigazgatásából, a rendészeti, tanügyi, egészségügyi és népjóléti kérdések önálló intézéséből áll.
7. Jeruzsálemben valamennyi hitfelekezet teljes vallás szabadságot kap. A vallás szabadság megartására közös muzulmán-zsidó-keresztény bizottság alakul.
8. Az arabnyelvű libanoni katolikusoknak kívánságra a palesztinai zsidókkal azonos önkormányzatot biztosítanak. Az ellenőrzést az esetben is a szír állam gyakorolja.

A beyrouthi rádióállomás befejezésül megjegyzi, hogy a zsidó hírszolgálati ügynökség a palesztinai zsidóknak adandó statutum felett, megelégedésének adott kifejezést, amely — ugymond — „bár nem felel meg mindenben a palesztinai zsidó otthonról készített angol tervnek, mégis azt bizonyítja, hogy az arab világ kezd jobb érzelmeiket tanúsítani a zsidóság iránt.”

A paraszt nyár

Irta: ADY ENDRE

*Nyomorék s cifra napjaim
Uri s ősi nyomába jár
Egy szép paraszt, egy ős paraszt:
A nyár, a lomha Nyár.*

*Boldog, aki az ő fia
Boldog, akit a Nyár szeret,
Boldogok a Nyár fiai, az
Az erős emberék.*

*Boldog, ki mindig ujrakezd
Boldog, kit az élet maraszt,
Boldog, aki vígan kaszál,
Boldog, aki paraszt.*

*A Nyár, a Nyár legjobb apa,
Oszlja a békét és erőt,
Leveszem uri stívemem
A paraszt nyár előtt.*

*A Nyár, a Nyár nem álmodik,
Kaszál, dalol és nem rohan,
Erősen, biztosan arat,
Forrón és boldogam.*

*En, uri ősznek gyermeke,
Kengyelűt beteg vagyok:
Előttem Té, nyomomba Nyár
S Tavaszkor meghalok.*

*Rámly a Nyár győzelmesen
S szól lomhán, vígan könnyedén:
Az én gyermekem volt ez is,
De sietett szegény.*

— Egyetemi hallgatók részvétele a régészeti ásatásokban. (Bucuresti.) Több egyetemi tanár kezdeményezésére, mint a Rador jelent, bizottság alakult, hallgatókhoz, kérve őket arra, hogy amely felhívással fordult, az egyetemi vegyének tevékeny részt a régi dák-korabeli várak felszínrehozási munkájában. Antonescu Ion tábornagy-államvezető jóváhagyta az elébe terjesztett munkatervet, úgyhogy a régészeti munkálatok rövidesen megkezdődnek.

— Református vallási ünnepély Aradon. (Saj. tud.) Az aradi református egyház, augusztus 8-án, vasárnap, a templomban vallásos ünnepélyt tart. A gyülekezeti énekkel kezdődő és végződő ünnepély műsorának keretében Tarnóczy Lajos lelkész imát mond és bibliát magyaráz, Balogh Ernő dr. pedig előadást tart. Lesz ezenkívül szavalat, orgonaszóló és ének is.

— Hallgatók, egészség, munka! Ezek a győzelem eszközei.

— Aradi háztulajdonosok figyelmébe. Az aradi légvédelmi körzet parancsnoksága felhívja a háztulajdonosokat, hogy legkésőbb augusztus 10-ig légvédelmi tervvel, óvóhellyel, tűzoltóanyaggal és egészségügyi felszereléssel kell rendelkezniük. A hatósági szervek a helyszínen ellenőrzést fognak gyakorolni és akik a felhívásnak nem tesznek eleget, azokat megbüntetik.

— A timisoarai-temesvári piarista liceumban a javító vizsgák 1943 augusztus 20-án, pénteken reggel 8 órakor kezdődnek. Az I. és V. osztály felvételi vizsgája augusztus 23-án, hétfőn reggel 8 órakor kezdődik. A beiratások augusztus 25-30 között lesznek. A beiratás-kor 1200 lej beiratási díj, valamint a javító első részleteként 3000 lej. Az előadások a miniszteri rendelet értelmében szeptember 1-én kezdődnek. Azok a szülők, akik gyermekük számára a piarista internátusban helyet kívánnak biztosítani, augusztus 15-ig ki kell juttatni a 600 lej beiratási díjat. Az internátus címe: Timisoara, I., Str. Venetia 6. szám.

— Zsidó üzletek csak orvosi bizonyítvány alapján függeszthetik fel működésüket. (Bucuresti.) Az ipariügyi, kereskedelmi és bányaiügyi államtitkárság elhatározta, hogy a jövőben a zsidó üzletek ideiglenes jelleggel való bezárására csak akkor ad engedélyt, ha a tulajdonos orvosi bizonyítványt mutat fel, amely igazolja, hogy állapota nem engedi meg az illető kereskedelmi ág gyakorlását. (Rador.)

Aug. 8. vasárnap
Róm. kat.: Církék
Protestáns: László
Ort.: Emilian

Lapfelte: 4 6 45 p
Lapny.: 19 6 26 p
Nappal hossza:
14 óra és 43 perc.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10. Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej. Aradon előfizetések, hirdetések és felszólamlások Reclama hirdető-irodájában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

— ELEGENDŐ KŐOLAJ-TERMÉK A.I.I. RENDELKEZÉSRE. (Bucuresti.) Megállapítás nyert, hogy az utóbbi napokban a közönség az elegendőnél nagyobb mennyiségben látta el magát kőolaj-termékekkel. A fogyasztó közönség tudomására hozták, hogy a kőolaj-termékekből elegendő mennyiség áll rendelkezésre s az ezekkel való ellátás nem ütközik nehézségekbe. Ezen kívül a kőolaj-termékeknek a lakáson való tartása állandó tűzveszéllyel is jár. (Rador.)

— Beiratások katolikus elemi fiúiskolába. A Timisoara-Temesvár józsefvárosi római katolikus fiúiskolában a jövő tanévre szóló beiratásokat augusztus 25 és 30 között tartják meg az iskola helyiségében és pedig délelőtt 8-12, délután 4-6 óra között. Az első osztályba kerülő tanulók szülői kötelesek magukkal hozni a következő iratokat: születési anyakönyvi kivonat, keresztlevél, oltási bizonylat. A felső osztályokba kerülő tanulóknak fel kell mutatniuk a nyári munkaszolgálatról szóló igazolást.

— A lakásbizonylatok megszerzése. A timisoarai-temesvári bejelentőhivatal felhívja a közönséget, hogy a zónaengedély megszerzéséhez szükséges lakásbizonylatok ügyében úgy keresse fel a hivatalt, hogy ekinntel legyen a katonai körzeti láttamozásnál elvendő bejárásrendre. Mindazok, akiknek csak napok múlva kell a láttamozás véget vennie, kérjék meg, ne kérjék már most a lakásbizonylatot, mert csak torlódást idéznek elő.

— Sorozatos betörések Sighisoara-Szegesvárotról. (Saj. tud.) Hetek óta alig volt éjszaka, hogy betörés ne történt volna a város területén. A rendőrségnek sikerült most négy kiskorú fiút elfogni, akiket tetten értek. A fiúk beismerték, hogy a betöréseket ők követték el és a lopott holmit olcsón eladták, hogy a pénzen szórakozzanak. Minthogy a betöréses lopásokat az elsőtétítés idején követték el, a négy fiatal bűnöst bezárárták a sibui-nagyszabeni katonai törvényszék fogházába.

Megsemmisített kiviteli engedélyek kullisszatitkai

Lisszabon. (Rador.) A Stefani jelent: Azzal a rendelettel kapcsolatban, amellyel az Egyesült Államok kormánya az Argentínába irányuló kiviteli engedélyeket megsemmisítette, a New-York Herald Tribune megállapítja, hogy olyan rendszabályról van szó, amellyel Argentínát a tengelyállamokkal való kapcsolatainak megszakítására akarják rábírtani. A rendelet az üzemanyagok tekintetében kényes helyzetet teremt. Megállapítják, hogy a washingtoni kormány rendelete néhány kivétellezt is tartalmaz. Így az Egyesült Államok továbbra is szállít bádoglemet Argentínába, megkönnyítve ezzel az Angliába irányuló husszállítást. A rendelet okál a washingtoni kormány az Argentínában lévő néhány északamerikai angol ház javainak elkobzását hozza fel. Valóságban azonban inkább azokról az intézkedésekről van szó, amelyek az argentin rendőrség a propagandagyűzők ellen hozott, elkobozva a lázító tartalmú könyveket és folyóiratokat.

— Légiriadó esetén az óvóhelyre kell vonulni. Mesesan Traian timisoarai-temesvári rendőrkvesztör felhívja a lakosság figyelmét, hogy légiriadó esetén a szállodákból, vendéglőkből, mozgóképszínházakból, színházból és más nyilvános helyiségekből a közönségnek nyomban az óvóhelyre kell vonulni. E helyiségekkel kapcsolatosan mindenütt rendelkezésre áll ilyen óvóhely és azt a közönségnek igénybe kell vennie. Akik ezen rendelkezés ellen vétének, eljárás indul meg.

— Koszorúmegváltások. A Magyar Népközösség bányászati tagozata elhunyt elnökének, Marzly Mihálynak, emlékeztére a diáksegély javára koszorúmegváltás címén a népközösségi irodában a következő adományok folytak és azt a Magyar Népközösség Timisoara-Temesvár gyárvárosi tagozata 5000 lej, a gyárvárosi népközösségi elnökség 1600 lej.

— Rögzített ára van a gabonaféléknek. (Bucuresti.) Az országos ár-kormánybizottság közli, hogy a gabonaféléknek a július 22-i rendelethez megsza-bott ára rögzített, ami a rendelet szövegéből világosan kiderül. Eppen ezért mindazokat, akik akár kevesebbet, akár többet fizetnek a megszabott árnál, a szabotázstörvény értelmében büntetik. (Rador.)

— Hirtelen halál. Timisoara-Temesvárotról a józsefvárosi Iancu Vacarescutában Forray Rezső 61 éves csanádsebesi-karantsebesi nyugdíjas hirtelen összeesett és rövidesen meghalt.

— Csak falvakba vigyék a gyermekeket a bombázás elől!

— Javító és felvételi vizsgák az albániai-gyulafehérvári katolikus leánygimnáziumban. Az albániai-gyulafehérvári római katolikus leánygimnáziumban a javító vizsgákat augusztus 28-án, a felvételi vizsgákat pedig augusztus 30-án tartják meg. Augusztus 31-én az internátusban lakó növendékeknek együtt kell lenniük. A tanítás szeptember 1-én kezdődik.

(*) Orvosi hír. Dr. Diel sebész-főorvos rendel augusztus 4-től: Timisoara III., Carol-körut 21. szám alatt. Távbeszélő: 23 45.

(*) Halálozás. Özv. Pless Morné születési nevén Weisz Cecília hosszas szentes után elhunyt. Temetése e hó 8-án vasárnap délelőtt 10 órakor lesz. Aradon az új temető halottasházából.

— Muzik műsora. Augusztus 7. szombat, Arad: Aro: „A nagy szerelem” (Zarah Leander, Viktor Staal, Paul Hörbiger). Corso: „Bajtársak” (Willy Birgel, Mária Niklich, Karin Harolt). Forum: „Truxa” (La Jana). Urania: „A buta szerencséje” (Max Hansen). — Timisoara-Temesvár: Apollo: „Habenera” (Zarah Leander, Ferdinand Marian, Karl Martell). Atlantik: „Az aranyváros” (Kristina Söderbaum, Eugen Klöpfer). Capiol: „Mamsell Bonaparte” (Edvige Feuillere, Raymond Rouleau). Corso: „Magaviselethől elégtelen” (Vera Bergmann, Viktor de Sica). Thalia: „A fájdalom éneke” (Renée Dary, Katja Nuova). Fratelia-Uj-kisoda: Roxy: „Az én feleségem, Teréz” (Hans Söhnker).

Nyugdíjak átszámítása és a nyugdíjasok zónaengedélye

A timisoarai-temesvári állami nyugdíjasok egyesülete értesíti tagjait, hogy a nyugdíjak átszámítására vonatkozó nyomtatványokat megkaphatják az egyesületben. Ezeket az irlapokat a nyugdíjaztatási végzés felmutatása ellenében esetleg ki is állítja az egyesület. Azoknak a régi nyugdíjasoknak a kérényét, akiknek nem számítják át a nyugdíját és akik csak évi segélyt kapnak, a nyugdíjasok egyesülete szintén elkészíti a jövő hét folyamán. Olyan nyugdíjasok ugyanis, akik még a román nyugdíjtörvény meghozatala előtt kerültek nyugállományba, nem kapnak nyugdíjemelést. Ezeknek eddigi nyugdíjuk fenntartása mellett évi segélyt utalnak ki. Az illetőknek, hogy a szükséges kérényet elkészíthesse az egyesület, be kell mutatniuk nyugdíjazási végzésüket, a nyugdíjas övvegyek pedig hozták magukkal férjük nyugdíjvégzését, a nyugdíjukra vonatkozó okmányukat, esetleg a férj első nyugdíjkönyvecskéjét. Az egyesület a katonai körzeti láttamozás megszerzését illetően is segítségére van tagjainak annyiban, hogy a nyugdíjas-igazolást („Adeverinta”) és a katonai hatósághoz intézendő kérény-nyomtatványt kiad részükre. Azoknak a nyugdíjasoknak, akik személyazonossági igazolványukat időközben megújították és akiknek ez az igazolványa 1939 szeptember elseje után vált, pénzügyvizsgálatossági igazolásra van szükségük és a katonai hatósághoz címzett kérényre. Mindkettőt megkapják az egyesületben, amely esetleg a kérényit ki is állítja.

— Ne fecségetek! Olykor egy szó sok-sok élelet olthat ki.

— Az aradi római katolikus elemi fiú- és leányiskola, továbbá az óvoda igazgatósága értesíti az érdekelteket szülőket, hogy felsőbb hatósági rendelkezés értelmében az 1943-1944. tanévre a beiratásokat augusztus hó 25-30-án, délelőtt 9-12-ig, délután pedig 4-6-ig tartja. A leányok és óvodások a zárdában, a fiúk a Str. Bratianu 2-4. szám alatt lévő irodában irathatók be. A beiratás alkalmával kéri az egyházi községi adó fizetésének is az igazolását. Az iskolaévet 1943. szeptember hó 1-én, reggel 8 órakor kezdik.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Augusztus 7. szombat: Arad: dr. Földes (Eminescu-utca), Nistor (Regele Ferdinand-ut 22), Wotsch (a nagyalomással szemben). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Salvator (Regele Ferdinand-körut 3), Gyárváros: dr. Sandovici (Dacilor-utca 10), Erzsébetváros: Keller (Carol-ut 27), Józsefváros: Diana (Bratianu-utca 29), Mehala: Chioresanu, — Fratelia-Uj-kisoda: Panajoth. — Freidorf-Szabaddalu: Bonomi. — Augusztus 8. vasárnap: Jantea M. (Telefon 510.)

MEGLEPŐ KERDES
Janosika megkérdezi apukájától:
— Apuka, hány éves vagy te?
— Ötvenkilenc, fiacskám.
— Hogy lehet az, hiszen még hajad síncs! ...

PALIKA
A kis háromszendős Palikával nem bírnak a szülei. Behívják az utcáról a rendőrt:

— Rendőr bácsi, verje meg ezt a kisfiút, mert rossz!
A rendőr eléri a dolgot s kezdi leoldani a száját.

Palika: Ne verjen meg rendőr bácsi, nem leszek rossz!
Rendőr: Rendben van, de ha megint rossz leszel, megverlek s még el is viszlek a duryiba!
Palika a szüleihez, mikor a rendőr elmegy:
— ... Felnőtt ember léteikre nem bírtok el egy kisfiúval ...

URANIA Filmszínház Arad Kellemes hívős terem. Tel.: 12-32
Ma bemutató. A világhírű komikusnak Max Hansen-nak énekes bohózaia
A buta szerencséje
Híradó. 3 humoros nagyszerű dal Kacaglató jelenetek.

A csiga mint inycenciat és mint gyógyszer

A csigák, ezek a különös alkotásu, nyálkás, csuszó-mászó állatok már régóta felkeltették az emberek érdeklődését és a legősibb korok népei felhasználták őket különböző célokra. Régi díszek, pénzek, használati tárgyak készültek a csigák héjából. A csigák szerepeltek sok nép mondáiban és vallási szertartásaiban. Táplálék gyanánt már évezredek előtt ették és sok helyen eszik ma is a csigákat. Bizonyos fajokat régtől fogva orvosságnál is felhasználják és a különböző betegségek elleni

„csigakúrák“

még napjainkban is divatosak. Az ókori rómaiak ismerék a csigának néhány fajtát és jóságára különös tiszteletet is tettek köztük. Az idősebb Plinius, a híres természetudós írja, hogy Valvius Hirpinus volt az első, aki csiga-tenyésztetést létesített abból a célból, hogy a konyhájára mindig friss csiga kerüljön. A mi időszámításunk szerint ez Krisztus előtt 50-ben volt. Voltak neves és kevésbé neves csigafajták. Hogy nagyra nőjének, husból való keverékekkel táplálták őket. Nagyon szerették a csigákat az ifjabb Plinius is és leírta azokat, akik inkább osztrigát ettek, mint csigát. Horatius, a neves római költő verset is írt a csigáról, mert az „étvágygerjesztő és a borivásra való kedvet fokozza“.

Napjainkban is vannak

csigakertek,

amelyekben csigákat tenyésztnek. Franciaországban Dijonban és más városokban, Dániában Kopenhagenában, Németországban Ulmban tenyésztnek nagyban különböző csigafajtákat. A legnagyobb csigapiacok Angliában Londonban, Franciaországban Párizsban, Marseilleben, Bordeauxban és Toulouseban, Olaszországban Nápolyban és Palermo-ban vannak. A piacok legfőbb áruja a közönséges écsiga, a kerti csiga és a mezei csiga. Leginkább azt a csigát fogyasztják, amely hátán hordja a maga házát, de sokan kedvelik az ugynevezett meztelen, vagyis házatlan csigát is.

A csigákat nyersen, vagy különböző módokon elkészítve fogyasztják. Valencében az éttermekben az apró termetű csigákat egészben megfőve tálalják fől és a fogvájóval úgy szedik ki őket a héjukból, mint másutt a „ringlit“ szokás.

A római katolikus egyház bőjtben megengedi a csigaevést, mert a csiga, akár a hal, a hidegvérűek osztályába tartozik. A nagybőjt alatt főleg Franciaországban és Németországban fogyasztanak rengeteg csigát. Az angliai Pontefract és Kottingley községekben a csigából enniavaló krémet is készítenek. Egyes tejes gazdák szerint ez

a legsikerültebb tejkrém-utánzatok

közé tartozik.

A csigakból készült kivonatokat a legkülönbözőbb betegségek és sebcsulések esetén használják. Ilyen célokra már a rómaiak is alkalmazták a csigát. Az idősebb Plinius könyves és gyomorfájás ellen ajánlja a nagyobb mennyiségű csigafogyasztást. Verhas ellen kiváló gyógyszer szerinte 5 darab megsütött és porrá tört házatlan csiga kevés akáccsal és mirtuszborral keverve. Fejfájás ellen — ezt is Plinius mondja — nagyon jó csigából készült pépet a homlokra tenni.

A mai modern időkben egyesek a követező betegségek ellen ajánlják a különböző módon elkészített csigákat: sebláz, árpa, szemhályog, skorbut, láz, tüdővízenyő, több más tüdőbaj, asztma, szorulás, izületi fájdalmak, fejfájás és égési sebek. Főleg Angliában rendelik gyógyszerül a csigákat. A házatlan csigából főleg gyenge szervezű gyermekeknek és legyengült felnőtteknek készítene orvosságot. Egy angol pap szerint a Monmouthshire grófságban fekvő Pontypool lakói rendszeresen eszik a

Amerikai párbaj

Irta: TABI LÁSZLÓ

Tizenötéves koromban halálosan és visszavonhatatlanul beleszerettem Prepatics Lujziba, Prepatics Károly vasuti főellenőr ragyogó szépségű tizenhatéves leányába.

Köztudomású azonban, hogy a baj nem jár egyedül. Cseke Misi, aki mellettem ült a gimnázium padjában, szintén beleszeretett Lujziba, saját állítása szerint halálosan és visszavonhatatlanul.

Prepatics Lujzival én a jégpályán szoktam volt találkozni. Misi, nem tudván koresolyázni, a tánciskolában imádtá őt. Csak így történhetett, hogy hosszú ideig nem tudtunk egymásról. Zavartalanul rajonghattunk Lujziért, aki tizenhat éves kora ellenére hihetetlenül fiatalos és üde volt.

Ameddig én és Misi nem tudtunk egymásról, jóbárátságban éltünk mindhárman. En koresolyázni jártam, Misi táncolni, Lujzi mind a kettőt kedvelte.

Mint három galamb, egy éltünk Lujzi, Misi, meg én, mignem egy latin órán észre nem vettem, hogy Cseke a körmével rajzolni kezd a pad zold lakffelületére. Odasandítottam, Misi a körmével szedte le a politurt, úgy rajzolt. Megdöbentem. Egy szivalkot karmolt a padba, a szivben pedig P. L. betűk voltak. Semmi kétség. Prepatics Lujzi.

II.

Azonnal tudtam, hogy egyikünknek pusztulnia kell! De nyugalmat erőltettem magamra. Szám szögletéből szisztem felé:

— Ki ő? — és a sziv felé mutattam.

Szája szögletéből sziszteget vissza:

— Semmi közöd hozzá!

— Mondd meg azonnal!

Farkasszemet néztünk. Ebben a pillanatban felharsant Patkós hangja a katedrán: „Bányász!” Sápadtan álltam fel.

— Tessék...

— Mi az, hogy „tessék?” Feleljen arra, amit kérdeztem!

Mire felelek? Tanácsalannul néztem körül, hátha megtudom valamiből, hogy miről is van szó... Seitelmem sem volt róla. Patkós újra megdördült:

— Cseke!

Cseke felállt és szintén sápadtan hallgatott.

— Leülhet mind a kettő! — mondta Patkós és beirta a két szekundát.

Cseppet sem izgatott. Cseke bögött, mert ő egyébként színjeles volt.

— Mit bögsz! — sugtam feléje — egyikünknek ugyanis pusztulnia kell!

III.

Egy óraker leültünk a sétatéren egy

padra, hogy elintézzük a szomorú ügyet.

Leszögeztem, hogy Lujzi kétségtelesen engem szeret kettőnk közül, hiszen nekem többiben bevalloja ezt. Cseke leszögezte, hogy Lujzi neki is bevalloja: csak őt szereti.

— Igy hát nem tehetünk mást — mondam sötéten — minthogy amerikai párbajt vívunk. Beleegyezel?

Dacosan bólintott. Csak egy aggálya volt:

— Honnan veszünk felszerelést?

— Holnapra magammal hozom a fehérgolyót és a fekete golyót. Aki pedig a feketét húzza... az... de hiszen tudod...

— Rendben van! De van egy kikötésem... Bucsulevél tilos! Nincs értelme, hogy a lapok írjanak a dologról... Amelyikünk életben marad, elmeséli Lujzinak, hogy a másik érte halt meg. Nem igaz?

— Persze. Kezet rá!

Ekkor Cseke hirtelen hebegni kezdett és kabajom ujját ráncigálva a tértulso oldala felé mutatott. Prepatics Lujzi séált ott bönával a nyolc neből, karonfogva! És kacagott!

Meredt szemmel néztük, amint eltűntek. Aztán egymásra bámuitunk Csekével, szólanul és fájdalmasan.

— Most mi lesz? — kérdezte percek múlva.

— Most mi lesz? — kérdezte percek múlva.

— Mi lenne? Nem párbajozunk. Másval is előfordult már, hogy nem párbajozott.

Cseke tiltakozott:

— Azt nem lehet! Adott szavunkat meg nem szeghetjük! Nem tudnék a szemem közé nézni, míg élek!

Ugy látszik, tejszett neki a párbaj terve. En azonban úgy gondolkodtam, hogy miért haljon meg egyikünk, ha nem muszáj? A csapodár Lujzi meg sem érdemli...

— Be fog gyógyulni sebtünk... vizsgálattam Csekét és igyekeztem eltéríteni az amerikai párbajtól.

— Persze, hogy be fog gyógyulni! — mondta, — de mégis ragaszkodnom kell az adott szóhoz...

— Hát egyikünk meghaljon ezért a henegeő fruskáért?

Cseke rámnézett mély, fekete szemével.

— Igazad van, Bányász... — bólintott.

— Ugye! Tehát nem lesz párbaj!

— Lesz párbaj. De...

— De...

— Két fehér golyót hozzá!... Harminc éve nem láttam Cseke Misi-t. Azt hiszem, ügyvéd lett belőle.

— Az aradi kereskedelmi és ipari alkalmazottak jelenkezése a tüzoltóság. Az aradi légvédelmi körzeti parancsnokság közli, hogy a kereskedelmi és ipari alkalmazottaknak jelentkezniök kell a tüzoltó-parancsnokságon, avégből, hogy a gázkamrán keresztülvezessék őket. Az alkalmazottakról két példányban kiállított kimutatás készíten-dő, amelyre a jelentkezéskor bemutat-nak s egyet belőle láttamozva vissza-adnak. A jelentkezési sorrend: Augusztus 10: Regele Ferdinand-ut páraian számozásu oldala, 11-én a Regele Ferdinand-ut páros oldala, 12-én a Regina Maria-ut páraian oldala, 13-án a Regina Maria-ut páros oldala, 14-én Avram Iancu-ter, 15-én Eminescu-utca, 16-án Bratianu-utca, 17-én Metianu-utca, 18-án Goldis-utca, 19-én Baritiu- és 20. Decemvrie-utca, 20-án Catedrala-tér, 21-én Matej Corvin-, Cercetaşilor-és Grigore Alexandrescu-utca, valamint a Banatulul-ut, 22-én Iosif Vulcan-, Harie Chendi-, Vasile Alexandri- és Episcopiei-utca, 23-án az első kerülethez tartozó többi utca, 24-én Mossóczy telep, 25-én Gáj, 26-án Pernyáva és Ségá, 27-én Buzsák, 28-án az összes többi fel nem sorolt utcában lévő üzlet és műhely alkalmazottja jelentkezik. A jelentkezés naponta délután 6 óra és 8 óra között történik.

SPORT

NAGY ÉRDEKLŐDÉSSEL VÁRJAK TIMISOARA-TEMESVÁROIT A HOLNAPI ÖKÖLVIVÓVIADALT

A Chinuzul-CAMT rendezésében holnap délelőt az Apollo-moziban nagy-szabásu ökölvívóviadal lesz, amelyen a rendező egyesületék öklözőinek ellenfelei kiváló bucuereji és galati versenyzők lesznek. A már közölt párosítás sok izgalmas összecsapást ígér és így érthető, hogy a közönség rendkívüli érdeklődéssel várja ezt az újabb ökölvívó-csemegét. Az érdeklődés igen nagy a helyi elővétel helyeken is. Ezért ajánlatos, hogy mindenki időben vásárolja meg a jegvét. Az Apollo-moz előtára már vasárnap reggel nyolc órától kezdve a közönség rendelkezésére áll. Rossz idő esetén a viadalt a teremben tartják meg.

AZ RGT TORNAEGYESÜLET USZÓI ELŐKÉSZÍTÉK AZ ILSA HOLNAPI VERSENYRE

Holnap, vasárnap délelőt az ILSA medencéjében tíz órai kezdettel uszói versenyt rendeznek. A verseny vendége a bucuereşti CFR uszói lesznek, míg kivülük résztvesznek a helyi uszók is. Az RGT tornaegyesület versenyzői is felkészültek erre a küzdelemre és remélik, hogy sikeresen állják meg helyüket.

Rádió

AUGUSZTUS 9, HÉTFŐ

BUCURESTI: 6.55 Hírek, reggeli 7.15 ne. 12.45 Hírek 13 Bajtársi óra 13.50 Hírek németül. 14 Hírek. 14.15 Közlemények. 14.30 Sebesültek szórakoztató órája. 15.30 Könyvi zene. 15.40 Katonák üzennek. 16.40 Hírek oroszul. 17. Zenekar. 18. Diákkronika. 18.15 Nagy énekesek. 18.40 Tánccok. 19 Hírek németül. 19.15 Zongora. 19.45 Hírek. 20 Hangverseny Strauss János műveiből. 20.10 Előadás. 22 Hírek, sport. 22.24 Szórakoztató zene.

RADIO MOLDOVA: 12.20 Zene. 12.30 Vonósmuzsika. 13 Énekszámok. 13.30 Hírek 19 Zenekar. 19.45 Fuvóla. 20 Előadás. 21 Hírek. 21.15 Régi tánccok.

BUDAPEST I: 6.40 Torna, hírek, zene. 10 Hírek. 10.15 Zenekar. 11.15 Hang-lemezkek. 11.40 Előadás. 12.10 Zenekar. 12.40 Hírek 14 Szalónzenekar. 14.30 Hírek. 15 Déli zene. 15.30 Előadás. 15.55 Fuvózenekar. 16.20 Hírek németül, románul, szlovákul, ruszinul, magyarul. 17 Közvetítés. 17.15 Szalónzene. 17.45 Irodalmi előadás. 18.15 Zenekar. 18.30 Közvetítés. 18.50 Hírek. 19 Hang-játék. 19.50 Operettzene. 20.45 Fuvózenekar. 21.05 Cigányzene. 21.40 Hírek. 22.10 Zongora. 22.30 Hanglemezkek. 23.15 Táncczene. 23.45 Hírek.

ARO
Ma. **A NAGY SZERELEM**
A legbájosabb színésznővel Zarah Leanderrel, Victor Staal és Paul Hörbigerrel.
Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor. Vas 11.20 matiné 30 lejes helyárrakkal.
Az egyetlen nyári kert Aradon

fiatal házatlan csigákat, mert azt tartják, ez megvéd a tüdőbaj ellen. Ezt az adatot a pap szerint a város orvosa is megerősíti. A cambridgei egyetem egyik tanára a háború előtt egy tudományos folyóiratban megjelent cikkében hasznosnak tartja a csigaevést és ajánlja, hogy a csigát egészben kell lenyelni, mert ha összeharapják, akkor igen keserű.

Miféleképp még nem nagyon terjedt el a csigaevés. Vagy száz esztendő előtti

a Bánságban rengeteg csigát tenyésztettek, amelyet azonban nem maguk fogyasztottak el, hanem Németországba, Franciaországba és Olaszországba szállítottak. Később ezek az országok maguk létesítettek csigatenyésztő telepeket és a bánsági csigatenyésztés lassankint megszűnt. Az egyik orvosi szaklap írja, hogy Erdély különböző vidékein mégis fogyasztják a csigát. Szilágy megye egyes részein fájdalmak csillapítására eszik a kisebb fajta csigákat.

Apróhirdetések

KERESSEK idősebb házaspárt darálmalombba, a férfi a motort és kővágást értse. **Érdeklődni:** Arad-Muresel, Vasile Bogrea 5. (1351)

BEJÁRÓNÓT egész napra alkalmazok. Arad, Filotei-utca 14, Colonia Ludig. (1352)

RENDELETNEK megfelelő kisasszonyt egy kisleány mellé alkalmazok. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1353)

ALKALMAZOK rendszerető, szorgalmas, középkorú nőt, aki mindenféle házimunka elvégzését vállalja. Pataky Ödönné, Dám-báu, Tarnava Mica. (1354)

VARRÓLEANYOKAT alkalmazok jó fizetéssel, állandó munkára. Otília-varroda, Arad, Metianu-utca 3. (1355)

KÉT butorozott szoba fürdőszoba-használattal, külön előszobával, központban kiadó. **Érdeklődők** adják át címüket „Butorozott lakás” jellegre Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1356)

BUTOR-beraktározás. Háló- vagy nappali szobabutort szavatoltan tisztá, parkettás, száraz szobába, ingyen elvállalok. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1357)

MAGANHÁZ, szoba-konyha, eladó. Arad, Libertatii-utca 2, Buciac. (1358)

ELVESZETT Nyiri József CFR-nyugdíjas könyve. Megtaláló jutalomért adja át Arad, Petru Rares-utca 38 alatt. (1359)

ELVESZETT a ligetben világossárga, kisebb kutya-nyereg. Megtaláló jutalomban részesül. Arad, Nic. Grigorescu-utca 3-4, 23. ajtó. (1360)

Keresnek azonnali vagy október 1-ii belépésre megbízható, szorgalmas, katonai szolgálat alól mentes

uradalmi intézőt,

álandó alkalmazásra, lov megyében levő, nagy kertgazdasággal rendelkező uradalomba. Előnyben mediási vagy bányásági gazdasági iskolát végzett gazdasziszok. Kellő fizetés, jó lakás. **Jelentkezések** Serghiescu-nál, Bucuresti, Roma-utca 47. Távbeszélő: 2 93-55.

TELJESEN új koverkő felöltő és finom rászor-öltöny eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1361)

LOVAS tárkocsit, jó állapotban, esetleg lóval és szerszámmal, vennénk. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1362)

HATSCHEK-ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol-körút 17. Távbeszélő 16-95. 7000.000: villamos megállónál tizholdas szőlő, épületek, felszerelés. 4000.000: nyolcholdas hegyaljai, épületek, felszerelés. 3000.000: hegyaljai, kétholdas, felerészben nyolcéves szőlővel, épületek, felszerelés. 1250.000: aradmegyei negyholdas. 600.000: hegyaljai háromholdas, felszerelés. épület. (191)

HASZNÁLT hálózati rádió, 3-lámpás, olcsón eladó. Arad-Micalaea, Dr. Ioan Suciu-ut 175. (1363)

KÖNYVTÁRAKAT, korszerű regényeket, Jókai jubileumi sorozatot és jó állapotban lévő férfiöltönyt veszek. Ugyanott rómi-kő eladó. Arad, távbeszélő 18-25. Gloria-szilkvizgyár. (1364)

KÉT vagy háromszobás, kényelmes, nagyon szép, lehetőleg villa-lakást keresek. Lehet most épülő házban is. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1365)

PAPLANOKAT készít, használata: új-jádolgoz: Glück, Arad, Barbu-utca 8, Avram Iancu-tér mellett. Ugyanott egy új-jádolgozott paplan és heverő (szelorg) eladó. (1366)

MINDENEST, esetleg bejárónót 2-tagu családnak felfogadok. Arad, Deseanu-utca 10. (1367)

KÉTAJTÓS jégszekrény eladó. Arad, Cantacuzino-utca 28, Freifeld. (1368)

CORSO-MOZI Előadások 4, 5, 7, 9-kor. TELEFON: 38-95. Este a kertben. **Magaviseletből elégtelen** Fiatal lányok tüde kagósa a nézők... **Ui ONC**

RÉGI, jóminőségű, tiszta kenderből készült vontató vagy csuszató kötél, hossza 25 méter, súlya 18,5 kg. vastagsága 10 cm. Misca & Co., Arad, Regina Maria-körút 11. (1370)

KORSZERŰ, kombinált szoba, két rekamiával, teljesen új, 2 használt hálózati rádió, egy bakelit-prés, 15 tonna nyomásra, egy 2-fázisú, 1-lóerős Marelli-gyártmányú és egy 1/10 lóerős villanymotor, 185-220 Voltos, eladó. **Érdeklődjék** Sandner rádióüzletében. Timișoara II., Cantacuzino-u. 2. (6015)

BEJÁRÓNÓT egyszobás háztartásba keresek 10-től 3 óráig való munkára. Jelentkezést a Minerva-gyógyszertárban, Timișoara I., 10 Mai-utcaiban. (6019)

VOLT közigazgatási főtisztviselő, kisebb-ségi, hadi szolgálat alól mentes, három nyelvet beszél, timișoarai vállalatnál elhelyezkednék. **Ajánlatokat** „Bizalmi 1” jellegre a timișoarai kiadóba kér. (6020)

Helybeli iparvállalat keres fiatal napszámókat és lakatosokat Cim a timișoarai kiadóban.

MEGBIZHATÓ, szorgalmas bejáró takarító-nőt azonnalra, vagy augusztus 15-re keresnek. Timișoara III., Corbului-u. 15. (6021)

FEHÉR, festett szobabutor és rekamié eladó. **Érdeklődni** 12-3-ig. Timișoara I., Milano-u. 14, 3. ajtó. Az udvarban. (6022)

EGY szoba mellékhelyiséggel, kellemes lakó-negyedben 1 személy részére, esetleg butorozva is, kiadó. **Megtekinthető** a déli órákban, Cim a timișoarai kiadóban. (6023)

ELADÓ használt, de jó állapotban lévő géphajtó-szija. **Érdeklődni** 1-4-ig. Timișoara IV., I. Vacarescu-u. 19, 11. ajtó. (6024)

GYERMEKKERÉKPÁR 3-kerekű, olcsón eladó. Timișoara II., Iuliu Grozescu-u. 31, 4. ajtó. (6026)

TEHETSÉGES rajzoló leányokat keresek és jömegjelenésű leányt szalonok látogatására. **Jelentkezés** 8-11-ig. Timișoara, Treboniu Laurean-u. 5/I. (6028)

FORUM-MOZI, ARAD Ma, Minden idők leglátványosabb revü-filmje, a **TRUXA** A főszerepben LA JANA. 74. hirdó.

KERESSEK szeptember 1-re idősebb, egyedülálló gyermekkisasszonyt. **Jelentkezés** d. e. 8-10-ig, d. u. 4-7-ig. Timișoara I., Lonovici-u. 5, II. em. 9. (6029)

ALKALMAZOK azonnali belépésre könyvelésben jártas tisztviselőt (nőt), német nyelvtudással, továbbá gázmotor kezelésében jártas gépészt. Fritz Auner, Fabrica de Salam și Conserven, Medias. (187)

ELADÓ erős, magas termetre való finom, tiszta gyapjából készült, sötétszürke télikabát és majdnem új, fekete, finom csikos nadrág. Timișoara, IV., Dimitrie Sturdza-u. 52, 16. ajtó. (6030)

ELVESZETT NŐI KABÁTKA, beige-színű, szerdán este a Corso-moziban, vagy a Mária-nál. **Megtaláló** jutalomért jelentse be a hivatalos órák alatt Timișoaran 14-20 szám alatt Barna-nál. (4269)

MEGBIZHATÓ kifizetőt vagy leányt keresünk. Cim: Déli Hírlap szerkesztősége, Timișoara, I., Bratianu-tér 3. (6031)

OLCSÓN eladó üzleti berendezés, darabonkint is. Cim: Moara Tocinenanu, Balint. (4266)

KIADÓ keresztény házaspárnak teljesen elköltözött butorozott szoba, fürdőszoba-használattal. Timișoara III., Corbului-u. 5/a. (A sarkon be kell fordulni.) (6043)

FOSZERŰZLET, jól ismert, nagy vevőkire van, butorral együtt eladó vagy bérbeadó. Cim a timișoarai kiadóban. (6018)

ELADÓ világos hálószoba matracal, és 1-es Wertheim-pénzszekrény (kassza). Timișoara II., Apatcu-u. 26. Munkás-telep. (5949)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát keresek házaspár, fürdőszoba- és konyha-használattal. **Ajánlatokat** „Szeptember elseje” jellegre a timișoarai kiadóba kérem. (5995)

TANULJON SZABNI tökéletes, gyors módszereim szerint. Vállalom ruhák szabását és próbálását háznál is. **Ajánlatokat** „Szabásznő” jellegre a timișoarai kiadóba kérem. (6000)

VITRIN, gyönyörű szép, csiszolt üveg, olcsón eladó. Timișoara III., Remus-u. 11. (6008)

3-SZOBÁS családi ház, szép gyümölcsös-kerttel kiadó. Timișoara, Fratelia, III. utca 47. (6014)

KÖHÁZ, szoba, konyha, éléskamra, mosókonyha van benne és kertje is van, eladó. Timișoara III., Cavaler Martini-u. 15. (6017)

ELADÓ 2 választékos férfitéllikabát, 2 aszparágusz és 1 leander. Timișoara, Str. Albincler 3. II. kerület. (6058)

SZAKÁCSNÓT és kocsist azonnal felfogad Kisling Vilmos hentes, Timișoara, Piata Asanesti 4. (6059)

ELADÓ sötétbarna, köéptermetre való férföltönyt és egy orvosi bőrtáska. Timișoara I., Ungureanu-utca 7, 5. ajtó. (6060)

BRILLIANS-gyűrű és egy eredeti Bösendorfer-zongora eladó. **Megtekinthető** este 7 és 9 között. Timișoara II., Eroilor dela Tisa-u. 63, I. em. 5. (6062)

FÉRFIÖLTÖNYÖK, átmeneti és télikabát, tiszta gyapjuzövetből, fehér burettöltönyök eladók. Timișoara, Martirul Cerneanu-utca 10. Naponta, délelőtt 10 óráig. (6063)

ZONGORA (Hoffmann-gyártmány) sürgősen, olcsón eladó. Cim: Timișoara II., I. Klein-u. 36. (6030)

JÉGSZEKRÉNYT és varrógépet vennék. **Ajánlatokat** „Jégszekrény” jellegre a timișoarai kiadóba kérek. (6031)

HADI SZOLGÁLAT alól mentes magánhivatalnok sokévi gyakorlattal bíró, ipari és kereskedelmi vállalatokban bizalmi állást keres, esetleg biztosítékot is ad. **Ajánlatokat** „Biztosíték” jellegre a timișoarai kiadóba kér. (6033)

SZÉP, kisebb összekötő perzsaszőnyeg eladó. **Megtekinthető** 9-10-ig. Timișoara I., Eugen de Savoia-u. 13, 11. ajtó. (6034)

ULTRAVIOLET villanyozó-gépet vennék. Timișoara, távbeszélő 52-21. (6035)

ÁLLAST keresek mezőgazdaságba. Az összes munkát önállóan végzem. Timișoara II., Cimitirului-u. 34. (6036)

Szilvuzavári munkásoknak és kocsikat azonnalra alkalmaz a Fabricile Uni e de Ape (Gozare Arad, Episcopiei-utca 16.

ELVESZETT vasárnap, augusztus 1-én, a timișoarai frateliai 5-ös villamoson két táská. **Becsületes megtalálója** sziveskedjék átadni a timișoarai kiadóhivatalban „Domaganeanu” jellegre, 5000 lej jutalomért. (6036)

ELARUSITÓT, kicsinyben való eladásra azonnal felfogadnak. Timișoara, II. Traian-téren, Wilhelm Thellmann vaskereskedés. (6051)

VALASZTEKOSAN butorozott szoba, fürdőszoba-használattal, kiadó. Timișoara, IV., I. C. Bratianu-u. 29, II. em. 10. (5880)

1-AJTÓS jégszekrény, 135 voltos szellőztető (ventillátor), önfűtő fürdőház, üstházzal, valamint Columbia-patefon eladó. Timișoara, IV., Fröbl-u. 36, II. em. 25. (4360)

KISÜZEMNEK, vagy iparvállalatnak alkalmas, központi fekvésű helyiség, iparárammal és távbeszélővel, bérbeadó. **Közlebbi felvilágosítást** szivességből Timișoaran, 29-15 távbeszélő szám alatt nyújtunk. (6037)

JÉGSZEKRÉNYT bérelnék három hónapra. **Bővebb felvilágosítást** Hategan-fa-szobában, Timișoara I., Alba Iula utcában Weisz nyújt. (6039)

FONOTT kerti butorzat (garanitúra), 3 szék és kanapé, sürgősen, olcsón eladó. Timișoara IV., Budai Deleanu-u. 72. (6040)

ELADÓ sötétkék kocsitakaró, egy pár 37-es női cipő, sötétkék kerevet-takaró, zöld, szövettől készült asztalterítő, bordó esőkabát, összekötő szőnyeg, két párna. **Megtekinthetők** 11 és 5 óra között. Timișoara, Rusu Sirianu-u. 74. (6041)

FAGYALTGÉP (Ideal-gyártmány) eladó. Cim: Krámlí, Timișoara III., Porumbescu-u. 115. (6042)

MINDENEST, éves bizonyítvánnyal bírót, felfogad jó fizetéssel Bolza, Timișoara IV., A. Seiler-u. 5. (6016)

VARRÓLEANYOKAT felfogadnak a „Zoe” trikotaj-gyárba. Timișoara III., Brancoveanu-u. 55. (6044)

GYERMEKSPORTKOCI, fehér gumikkal felszerelt, jó állapotban lévő, eladó. Zacheri Mihály, Timișoara, Garii-u. 14. (6045)

PIATALEMBER vállalt délutánonként könnyebb szolgálatot. Cim a timișoarai kiadóban. (6046)

HIS MASTERS VOICE-patefon asztallal és lemezekkel vagy a nélkül eladó. **Érdeklődni** csak délután 3-4 óráig, Timișoara, távbeszélő 45-77. (6054)

KÖZLEMÉNY ZSIDÓK RÉSZÉRE Tudomására hozzuk az érdekelteknek hogy minden személy részére 40 deka befizési cukrot utaltak ki. A cukrot az új élelmiszeri könyvecské első számú jegye alapján az illető kereskedőnél lehet átvenni. **Romániai Zsidókörpont Arad megyei hivatala**